

Извештај за корпоративно управување 2023

Стопанска банка АД – Скопје е една од најголемите, најпрофитабилни и високо стабилни системски значајни банки во Република Северна Македонија. Моделот на корпоративно управување на Банката е воспоставен и развиван преку следење на најдобрите практики, важечкото законодавство, стандардите на НБГ Групаацијата, како и стратешките потреби на Банката и засегнатите страни. Одговорното корпоративно управување е највисок приоритет за Банката што пак е во насока на поддршка на сеопфатно спроведување на деловниот план со оперативна извонредност и интегритет.

Извештајот за корпоративно управување се презентира на акционерите на СБ и на јавноста во согласност со Законот за трговски друштва, Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка на Народна банка на Република Северна Македонија и Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва на Македонска берза.

Согласно важечкото законодавство, Извештајот за корпоративно управување ќе ги опфати следните теми:

1. Информации / Податоци за акционерската структура на Банката – акционерите со квалификувано учество и нивното учество во вкупниот број акции односно вкупниот број издадени акции со право на глас и нивните претставници во Надзорниот одбор на Банката.
2. Информации / Податоци за составот, одговорностите и работењето на телата на Банката, истакнувајќи ги промените во составот во текот на годината (вклучувајќи информации за членства во други надзорни и/или менаџерски тела, информации за професионалното искуство, вештините, образованието, возраста, мандатот итн.).
3. Бројот на состаноци и присуство на членовите на Надзорниот одбор и неговите одбори.
4. Преглед на клучните активности на Надзорниот одбор и неговите одбори во текот на годината.
5. Информации за начинот на номинирање, именување и разрешување на членови на органите на Банката, вклучувајќи го и Планот за наследување (сукцесија) на Надзорниот одбор.
6. Информации / Податоци за организациската структура на Банката, вклучувајќи ги и нејзините подружници, и сите значајни промени во управувачката структура во текот на годината.
7. Преглед на спроведувањето на политиката на наградување на Банката.

8. Преглед на спроведувањето на политиката на Банката за избегнување конфликт на интереси.
9. Описот на главните карактеристики на системот за внатрешна контрола, во однос на процесот на подготовка на финансиските извештаи (вклучително и податок за надворешното ревизорско друштво и информации за било кои дополнителни услуги кои ги пружа на Банката).
10. Информации за користење на услуги обезбедени од страна на трети страни кои се значајни за активностите на Банката.
11. ESG (Еколошки, социјални, управувачки) прашања, вклучително и резиме на односот со засегнатите страни.

1. Органи на СБ

Органите на банките се утврдени со Законот за банки, Одлуката на Народна банка за правилата за добро корпоративно управување во банка и Кодексот за корпоративно управување на котираните акционерски друштва.

Врз основа на овие акти, покрај Надзорниот одбор, банките мора да воспостават Одбор за ревизија и Одбор за управување со ризик (RMC). Овие се сметаат за "законски пропишани одбори" и нивниот состав и одговорности се строго утврдени во Законот за банките. Надзорниот одбор може да формира и други одбори од своите членови кои помагаат во спроведувањето на дел од неговите надлежности.

Figure 1: Управувачка структура на Стопанска банка – целосна усогласеност со регулаторните обврски

1.1. Собрание на акционери¹

Стопанска банка е управувана од сопствениците на обични акции со право на глас – преку разгледување, дискусии и носење одлуки на Собрание на акционери.

Со состојба на 31 декември 2023 година, почетниот капитал (основниот капитал) се состои од 17.460.180 обични акции со номинална вредност од МКД 201,1 по акција и 227.444 приоритетни акции со номинална вредност од МКД 400,00 по акција. Истите се регистрирани и се водат во Централниот депозитар на хартии од вредност. Акциите на Банката котираат на официјалниот пазар на Македонската берза, подсегментна законска котација, а кодот под кој тие котираат е: СТБ (обична акција) ИСИН број МКСТБС101014 и СТБ (приоритетна кумулативна акција) ИСИН број МКСТБС120014.

Во текот на 2023 година нема значителни промени во акционерската структура: Национална Банка на Грција С.А. - Атина поседува 94,6% од обичните акции, додека 5,4% од акциите се во сопственост на останатите малцински акционери. НБГ се претставени со 5 членови во Надзорниот одбор на СБ, а останатите 2 члена се независни.

Собранието на акционерите работи на седници што се одржуваат еднаш годишно (задолжително Годишно собрание на акционерите) и кога е потребно (Вонредни состаноци на Собранието на акционерите) по барање на акционерите (кои имаат најмалку 10% од акциите со право на глас), во согласност со Законот за трговските друштва и Законот за банки.

Во текот на 2023 година, Банката успешно го организираше Годишното собрание на акционерите на 30.5.2023 година, во согласност со регулаторните барања и внатрешните политики на Банката. Сите редовни одлуки (задолжителни) беа донесени со потребното мнозинство. На седницата присуствуваа акционери кои претставуваа 16.534.362 обични акции или 94,70% од вкупниот број на акции со право на глас; и 27.711 приоритетни акции или 10,86% од вкупниот број на приоритетни акции. Покрај акционерите, претседателот, нотарот и бројачот на гласови, на седницата присуствуваа (а) сите членови на Управниот одбор; б) независниот член на Надзорниот одбор, проф. д-р Владимир Филиповски како претставник на Надзорниот одбор; и в) претставник на независното ревизорско друштво кое ја изврши ревизијата на работењето на Банката во 2022 година, г-ѓа Билјана Митревска, овластен ревизор на Грант Торнтон.

¹ Информациите кои се однесуваат на акционерската структура која беше претставена во т.3 во претходниот годишен извештај сега се инкорпорирани во овој сегмент.

Банката повторно создаде услови за акционерите да ги решат отворените прашања, вклучувајќи ја отворената дискусија во врска со правата на акциите и потенцијалното претворање на приоритетните во обични акции. Во овој поглед, иако три предлози на акционерите беа поднесени по овие прашања, на седницата присуствуваа акционерите и претставниците на акционерите кои поседуваат вкупно 24.711 приоритетни акции (10,8% од вкупниот приоритетен број акции) што претставуваше недоволен број регистрирани и застапени акционери предвидени во Законот за трговски друштва при разгледување и одлучување по предлози кои влијаат на двата рода акции. Следствено, беше заклучено дека нема кворум за разгледување и одлучување по поднесените предлози.

Одговорностите на Собранието на акционери и неговото работење, свикувањето, процедурата за гласање итн. се уредени во повеќе детали во Статутот на СБ, Кодексот за корпоративно управување на СБ и Правилникот за работење на Собранието на акционерите достапни на веб-страницата на Банката. Сите материјали од горенаведената седница на Собранието се објавени исто така.

- Исплата на дивиденда и Дивидендна Политика

По приватизацијата на Стопанска банка во 2000 година, примарна цел на главните акционери беше да се реструктурира Банката во стабилен, солиден и доверлив фактор во економијата, кој ќе биде столб и партнер на клиентите. По долг период на реструктурирање и чистење на загуби од минатото, Банката почна да создава профит, кој се реинвестираше во Банката и се користеше да ја обезбеди нејзината денешна лидерска позиција.

Стопанска банка има издадено два типа на акции:

- Обични акции со право на глас: 17.460.180 со номинална вредност од MKD 201.1;
- Приоритетни акции без право на глас: 227.444 со номинална вредност од MKD 400.

Правото на дивиденда за приоритетните акции е утврдено во Одлуката за издавање акции од Втората емисија АД бр. 32 / 20.06.1991 и Одлуката за издавање акции од Четвртата емисија АД бр. 102 / 30.05.1996 година. Во согласност со овие решенија донесени од Собранието на акционери, дивидендата на приоритетните акции се утврдува во висина на каматата на орочени денарски депозити на население за период од 1 (една) година, зголемена за соодветниот процентен поен. Во согласност со овие одлуки за издавање на акции и Законот за трговски друштва, приоритетните

акционери имаат право на загарантирана кумулативна дивиденда и Банката истото во целост го почитува.

Банката има стабилна и предвидлива политика на дивиденда за приоритетните акции, т.е. фиксна каматна стапка заснована врз пазарната каматна стапка што служи како референтна вредност што однапред им дава на акционерите индиции за дивидендата што ќе ја добијат.

Во однос на политиката на дивиденда поврзана со обичните акции, Банката ги зема предвид капиталот и другите регулаторни барања што треба да ги поддржат деловните потреби и аспектите на раст. По обезбедување на споменатите приоритети, останатото е предмет на дискреција на акционерите врз основа на одлука донесена од Собранието на акционери.

Имајќи ја предвид неизвесноста во макроекономското опкружување во текот на целиот овој период, Стопанска банка, следејќи ги и препораките од регулаторните органи, привремено го „замрзна“ носењето одлука за исплата на дивиденда за акционерите на обичните акции. Покрај тоа, како стратешки приоритет, за време на распределбата на добивката, Банката дава приоритет на обезбедувањето капитал потребен за покривање на сите ризици, така во текот на 2023 година, Собранието на акционерите, беше донесена одлука за прераспределба на акумулираната добивка од преостанатата акумулирана добивка од година 2019 во висина од денари 1.275.292.260,00 и дел од акумулираната добивка од 2020 година во висина од 264.707.740,00 да се прераспредели во акумулирана добивка која нема да биде достапна за исплата на дивиденда на акционерите во иднина и за поддршка на Бизнис планот на банката во наредниот период.

Во однос на сопствениците на приоритетни акции, а врз основа на релевантните Одлуки за издавање на акции, Собранието на акционери одобри распределба на дивиденда во вкупен износ од 1,137,220 денари или дивиденда во бруто износ од 5 денари по акција.

Ваквиот пристап на Банката кон дивидендната политика е високо прудентен, пристапувајќи внимателно кон наредниот период, следејќи ги и насоките и препораките дадени од Народна банка во однос на распределбата на дивидендата, со што се заштитува и целиот банкарски систем од посериозни последици од кризата.

1.2. Надзорен Одбор

Надзорниот одбор е одговорен за поставување на стратегијата, надзор над менаџментот, и соодветна контрола на Банката, со крајна цел зајакнување на долгорочната вредност на СБ и промовирање на корпоративниот интерес, корпоративната култура и вредности, а во согласност со законите и стандардите на добро корпоративно управување. Надзорниот одбор има ултимативна одговорност за создавање на услови за добро работење и управување со Банката и нејзината стабилност.

Кога ги извршува своите надлежности, Надзорниот одбор треба да ги зема интересите на засегнатите страни и да обезбедува услови за одржување на ефикасна соработа со Народната банка на Република Северна Македонија и другите регулаторни власти.

Состав на Надзорен одбор

Надзорниот одбор на Стопанска банка АД - Скопје се состои од 7 членови, од кои 2 се независни, со утврден мандат од четири години, а ги именува Собранието на акционери. Составот на Надзорниот одбор во 2023 година останува непроменет, односно:

1. Маринис Стратопулос, **Претседател на Надзорниот одбор на СБ**, Неизвршен член на Одборот на директори на НБГ Кипар ДОО;
2. Христовулу Христовулос, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Генерален финансиски директор, Национална банка на Грција С.А. Атина;
3. Димитра Гудуфа, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Директор на Секторот за стратегија на Групацијата, Национална банка на Грција С.А. Атина;
4. Јанис Кајулис, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Раководител на Секторот за култура на ризик и канцеларија за проектен менаџмент за ризици на Групацијата, Национална банка на Грција С.А. Атина;
5. Владимир Филиповски, **независен член на Надзорниот одбор на СБ**, професор, Економски факултет – Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Скопје; и
6. Сашо Ќосев, **независен член на Надзорниот одбор на СБ**, професор, Економски факултет – Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Скопје².

² Проф. Ќосев е Претседател на Асоцијацијата за регионален развој – Балкански Економски Форум (НВО).

7. Анастасиос Лизос, **член на Надзорниот одбор на СБ**, во пензија.

Одговорностите на Одборот

Одговорностите на Надзорниот одбор се утврдени во член 89 од Законот за банки и истите се инкорпорирани во Статутот на СБ, како што е подолу наведено:

1. одобрува деловна политика и развоен план на СБ и ја следи нивната имплементација;
2. именува и разрешува членови на Управниот одбор на СБ;
3. именува и разрешува членови на Одборот за управување со ризици на СБ;
4. именува и разрешува членови на Одборот за ревизија на СБ;
5. одобрува финансиски план/Буџет на СБ;
6. го организира Секторот за внатрешна ревизија, именува и разрешува директор на Секторот за внатрешна ревизија и ја следи неговата/нејзината работа;
7. одобрува годишен план на Секторот за внатрешна ревизија;
8. одобрува политика за сигурност на информативниот систем;
9. одобрува политики за управување со ризици на СБ;
10. одобрува политика за судир на интереси која утврдува можен судир на интереси и мерки и активности за негово избегнување;
11. во согласност со деловниот план, развојниот план, финансискиот план / Буџет и политиката за избегнување судир на интереси, одобрува политика за наградување;
12. одобрува и спроведува политика за избор, следење на работењето и разрешување на членови на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор на СБ;
13. разгледува извештаи за работењето на Управниот одбор на СБ;
14. разгледува извештаи за работењето на Одборот за управување со ризици на СБ;
15. разгледува извештаи за работењето на Одборот за ревизија;
16. разгледува извештаи за работењето на Секторот за внатрешна ревизија;
17. разгледува извештаи за работењето на Секторот за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите;
18. одобрува годишна сметка и финансиски извештаи на СБ;
19. одобрува изложеност кон поединечно лице од над 10% од сопствените средства на СБ, или 10,000,001 евра, со исклучок на изложеност врз основа на купување на хартии од вредност издадени од Народна Банка и Владата на РСМ;

20. одобрува трансакции со поврзани лица со СБ во износ од над 6.000.000 денари;
21. одобрува стекнување на капитални удели и купување на хартии од вредност во износ повисок од 5% од сопствените средства на СБ, освен купување на хартии од вредност издадени од Народна банка и Владата на РСМ;
22. одобрува предлог на Одборот за ревизија за назначување на надворешно друштво за ревизија, или предлог за раскинување на договорот со надворешното друштво за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
23. одобрува Политика за вршење на внатрешна ревизија;
24. разгледува извештаи од супервизијата, други извештаи доставени од Народна банка, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага, односно превзема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на СБ;
25. одобрува годишен извештај за работењето на СБ и доставува мислење во писмена форма по истиот до Собранието на акционери на СБ;
26. разгледува извештај од надворешното друштво за ревизија и доставува мислење во писмена форма по истиот до Собранието на акционери на СБ;
27. одобрува Кодекс на етика на СБ;
28. одобрува Кодекс на корпоративно управување на СБ;
29. одлучува за делумно или целосно отпишување на кредитна изложеност врз основа на анализа за извршено отпишување подготвена од надлежниот сектор во банката;
30. разгледува извештај за трансакции со субјекти поврзани со банката, како и за износот на одобрени кредити и други форми на изложеност на лицата со посебни права и одговорности во банката, најмалку еднаш квартално; и
31. извршува други активности во согласност со важечките закони и одлуки на Народната банка.

***Работењето на Надзорниот одбор и клучните активности е подетално презентирани во Годишниот извештај за работењето на Надзорниот одбор во 2023 година, доставен до Собранието на акционери на СБ.*

Информација за присуство на седници

Во 2023 година, Надзорниот одбор организираше 9 редовни состаноци, каде што одлучуваше по сите важни прашања во согласност со своите должности и одговорности. Помеѓу состаноците, различни предмети беа прегледани/одобрени со писмена изјава во 5 наврати.

Надзорниот одбор ги одржа своите состаноци во согласност со Годишниот работен план за 2023 година и во согласност со неговите одговорности утврдени со Законот за банките и внатрешните акти.

Присуство на седници

Член	Состаноци на Надзорен Одбор	Состаноци на Одбор за ревизија	Состаноци на Одбор за именување и наградување	Вкупно присуство	Присуство, во %
М. Стратопулос*	7	N/A	N/A	7/7	100%
С. Ќосев	9	N/A	3	12/12	100%
Х. Христовулу	9	N/A	N/A	9/9	100%
Д. Гудуфа	8	4	N/A	12/13	92%
Ј. Кајулис	9	N/A	N/A	9/9	100%
В. Филиповски	9	4	3	16/16	100%
А. Лизос	9	4	3	16/16	100%

*Г-динот Стратопулос во текот на 2023 година беше во постапка на повторно именување за член на Надзорен одбор по што немаше право да присуствува на две од седниците во периодот на добивање согласност од Народна банка.

**Дел од членовите на Надзорниот одбор се исто членови и на Одборот за ревизија и Одборот за наградување (и номинирање), односно нивното учество во овие тела е исто така прикажано (4 седници на Одборот за ревизија и 3 на Одборот за именување и наградување)

Независност и конфликт на интереси

Во 2023 година, соодносот помеѓу независните членови и оние што ги претставуваат акционерите е во согласност со регулаторните барања (1/4 од составот, односно, 2/7). Двајцата членови беа дел од Надзорниот одбор два последователни мандати и се предложени за повторно назначување за трет и последен мандат како независни членови.

За да биде земен предвид кандидат од страна на Надзорниот одбор и да биде предложен на Собранието на акционери како независен член, кандидатот не смеа да има однос со Банката, менаџментот, акционерите / и или Групата кои би можеле да влијаат на неговата независност при одлучувањето и вршењето на надлежностите како независен член на одборот.

Критериумите се дефинирани во законите и Кодексот за корпоративно управување на СБ.

Во оваа насока, заклучно со 31 декември 2023 година, ниту еден член на Надзорниот одбор или Управниот одбор не поседува акции со право на глас на Стопанска банка

АД – Скопје. Во врска со приоритетните кумулативни акции без право на глас, еден член на Надзорниот одбор и еден член на Управниот одбор имаат мал незначаен број акции (помалку од 0,1%).

Сите критериуми за независност се почитуваат и не е пријавен конфликт на интереси од страна на било кој член на Надзорниот одбор за време на извештајниот период.

Разновидност

Според Кодексот за корпоративно управување на котираните акционерски друштва, најмалку 30% од членовите на Одборот се препорачува да бидат жени – препораката треба да се исполни до 2025 година. Покрај тоа, се препорачува дека составот на Одборот, исто така, треба да ги земе предвид полот, возраста, образованието, етничката припадност и другите лични карактеристики на членовите.

Во случајот на СБ, 15% од членовите на Одборот се жени (1/7), повеќето членови се со финансиска образовна позадина и повеќето членови се родени помеѓу 1963 до 1976 година - со што годишниот преглед на составот заклучи дека СБ треба да се стреми да го диверзификува составот на Одборот во однос на полот, возраст, и вештини и соодветни дејства треба да се преземат во следниот период.

Самооценка 2023

Во текот на 2023 година, Надзорниот одбор спроведе самооценување на своето работење.

Покрај тоа, следејќи ги најдобрите практики на управување, и во согласност со Политиката за евалуација на работењето на Бордот на директори на НБГ Групацијата, Банката ангажираше и експертско надворешно друштво со задолжение да изврши независна оцена на ефективноста на Надзорниот одбор.

Во овој поглед, оценките потврдија дека Надзорниот одбор на Стопанска е целосно усогласен со главните регулаторни барања поврзани со работењето на одборот (состав, членови, услови, знаење и искуство, итн.). Членовите имаат висока професионална компетентност, регионално искуство и меѓународно искуство во некои случаи. Одборот може да се пофали со добро избалансиран состав на членови во однос на вештини (“matrix of skills”), со членови кои покриваат клучни области како што се лидерство, финансии, стратегија, управување со ризик и контрола.

Тие имаат длабоко познавање на финансискиот и ризичниот профил на Банката и, како колектив, имаат соодветни знаења и добри синергии за успешно да вршат

независен надзор над Банката. Постои простор за понатамошно подобрување преку диверзификација на составот со членови со вештини од областите кои се особено важни за престојните предизвици во банкарството (пр. ИТ, дигитализација, ESG итн.), за подобра полова застапеност и повеќе независни членови.

Одбори на Надзорниот одбор на СБ во извештајната година

Надзорниот одбор има формирано одбори со цел да ја подобри ефикасноста на своето работење преку справување со сложени работи во помали групи и нивна подготовка за Надзорен одбор. Освен тоа, Надзорниот одбор има делегирано поединечни права за донесување одлуки на одборите до степен до кој е законски дозволено согласно соодветната законска регулатива и интерните одредби на Банката.

Во текот на 2023 година, нема значајни промени во структурата на одборите на Надзорниот одбор, односно Надзорниот одбор на СБ имаше три одбори во извештајниот период: **Одбор за ревизија, Одбор за управување со ризици** и Одбор за наградување.

Сепак, следејќи ги најдобрите практики, важечкото законодавство и стратешките потреби на СБ, во јули 2023 година, Надзорниот одбор донесе одлука за трансформирање на Одборот за наградување во **Одбор за номинирање и наградување**. Одборот има клучна улога во обезбедувањето надзор на именувањето, назначувањето, евалуацијата, сукцесија и наградувањето на клучниот персонал на Банката, во согласност со соодветната регулатива и внатрешните политики на Банката. Фокусот на високо ниво на овие прашања ќе ја зајакне способноста на Банката да привлече и задржи добрите таленти во највисоките тела, истовремено промовирајќи транспарентност, отчетност и усогласување со меѓународните стандарди за корпоративно управување.

1.3. Одбор за ревизија

Одборот за ревизија е воспоставен како „законски пропишан одбор“, кој му помага на Надзорниот одбор во исполнување на своите одговорности за управување и надзор во однос на финансиското известување, структурата на внатрешна контрола, и надворешната и внатрешна ревизија.

Состав

Одборот за ревизија на Стопанска банка АД - Скопје се состои од пет членови кои ги именува Надзорниот одбор со мандат од две години. Повеќето од членовите (3) се

претставници на Надзорниот одбор, а останатите два членови се независни од кои еден член е овластен ревизор.

Составот на Одборот за ревизија остана непроменет во текот на 2023 година, односно е составен од следните членови:

1. Антонио Велјанов, претседател на Одборот за ревизија (независен член и овластен ревизор);³
2. Анастасиос Лизос, член (претставник од Надзорниот одбор);
3. Димитра Гудуфа, член (претставник од Надзорниот одбор);
4. Владимир Филиповски, член (претставник од Надзорниот одбор); и
5. Зорица Божиновска-Лазаревска, член (независен член и овластен ревизор).

Одговорности на Одборот и Клучни активности во 2023 година

Одговорностите на Одборот за ревизија се строго утврдени во Законот за банки, кои се пренесени во Статутот на СБ. Поконкретно, Одборот:

1. ги разгледува финансиските извештаи на банката и се грижи за точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на банката во согласност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди;
2. ги разгледува и оценува системите за внатрешна контрола;
3. ја следи работата и ја оценува ефикасноста на службата за внатрешна ревизија;
4. го следи процесот на ревизија на банката и ја оценува работата на друштвото за ревизија;
5. ги донесува сметководствените политики на банката;
6. ја следи усогласеноста на работењето на банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи;
7. одржува состаноци со управниот одбор, службата за внатрешна ревизија и друштвото за ревизија во врска со утврдени неусогласености со прописите и слабостите во работењето на банката;
8. ги разгледува извештаите на одборот за управување со ризици;
9. предлага назначување на друштвото за ревизија и раскинување на склучен договор со друштво за ревизија и

³ Г-дин Велјанов е исто така член на Одборот на Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија.

10. најмалку еднаш во три месеца го известува надзорниот одбор на банката за својата работа.

Клучните активности извршени во 2023 се во продолжение:

1. Надзор над финансиското известување

- Одборот ја разгледа Годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи за 2022 година, како и Годишниот извештај на СБ за 2022 година пред поднесувањето до Надзорниот одбор за преглед и до Собранието на акционерите за усвојување. Одборот за ревизија се осигура дека обелоденетите финансиски информации за работењето на Банката се точни и транспарентни согласно сметководствените стандарди.
- Покрај тоа, Одборот за ревизија редовно ги разгледуваше тримесечните финансиски извештаи за целите на консолидацијата и потврдуваше на Одборот за ревизија на Групацијата дека финансиското известување е соодветно подготвено и може да се интегрира во консолидираните финансиски извештаи на НБГ групата.

2. Внатрешни контроли, управување со ризици, надзор над ревизијата

- Редовно, на тримесечна основа, Одборот за ревизија ги разгледуваше и дискутирале извештаите за активностите на Секторот за внатрешна ревизија, со што беше соодветно информиран за тековните прашања од внатрешната ревизија. Посебно внимание беше дадено на извештаите на Секторот за внатрешна ревизија во врска со спроведувањето на препораките на гувернерот на Централната банка.
- Одборот, исто така, ги разгледуваше и дискутирале тримесечните извештаи на Одборот за управување со ризикот со цел да има подобар увид и преглед на профилот за управување со ризикот на Банката.
- Покрај тоа, Секторот за усогласеност го претстави годишниот извештај и планот за работа за 2023 година, информирајќи го Одборот за ревизија за тековните регулаторни прашања и планираните активности на функцијата за усогласеност, особено фокусирајќи се на усогласеноста на операциите на СБ со прописите поврзани со сметководствените стандарди и финансиското известување.

3. Надворешна ревизија и контроли

- Како една од главните одговорности, Одборот за ревизија го предложи PricewaterhouseCoopers Revizija DOO Скопје за надворешно ревизорско друштво за 2023 година и беше редовно информиран за соработката помеѓу Банката и надворешниот ревизор. Во овој контекст, Одборот, исто така, ги разгледа ревидираните финансиски извештаи по меѓународни стандарди, и Писмото со препораки за управување издадено од страна на ревизорот од 2022 година (Грант Торнтон).
- По потреба, Одборот ги разгледуваше и дискутираше ревизорските/контролните извештаи од страна на регулаторите кога се извршени.
- Согласно членот 91, став 9, точка 4 и точка 9 од Законот за банките, Одборот "го следи процесот на ревизија на Банката и ја оценува работата на ревизорското друштво" и "предлага склучување договор со ревизорско друштво и раскинување на договорот". Произлегувајќи од овие барања, и врз основа на стандардите за корпоративно управување на Групата, Одборот за ревизија, исто така, е должен да даде одобрение за ревизорските и не-ревизорските услуги што ги извршува назначениот надворешен ревизор за да се осигура дека независноста на ревизорот нема да биде нарушена од дополнителните ангажмани. Во оваа смисла, Одборот разгледа и одобри услуги без уверување (non-assurance services) од страна на назначениот надворешен ревизор.

4. Регулаторна усогласеност

- Одборот за ревизија, исто така, ги разгледа следниве документи согласно процедуралната рамка:
 - Преглед на Планот за работа на Одборот за ревизија за 2023 година.
 - Преглед на Етичкиот кодекс на СБ.
 - Преглед на Извештајот за работењето на Одборот за ревизија во 2022 година.

Заклучно, Одборот за ревизија работеше согласно својот Годишен план за работа и ги извршуваше своите должности во целосна согласност со важечкото законодавство и стандардите за добро корпоративно управување и имаше отворена и транспарентна комуникација со Управниот одбор, Надзорниот одбор и контролните функции на Банката.

**Повеќе информации за работењето на Одборот за ревизија може да се прочитаат во Годишниот извештај за работењето на Одборот за ревизија во 2023 година, доставен до Надзорниот одбор на СБ.*

Присуство на седници

Состаноците на Одборот се одржаа во согласност со законските критериуми, односно, најмалку еден состанок во квартал. Во 2023 година, Одборот организираше 4 редовни состаноци, каде ги разгледа сите релевантни прашања за банката во согласност со должностите и одговорностите. Помеѓу состаноците, различни предмети беа прегледани/одобрени со писмена изјава во 5 наврати.

100% присуство од сите членови

Член	# присуство на состаноци	% присуство на состаноци
А. Велјанов	9	100%
А. Лизос	9	100%
Д. Гудуфа	9	100%
В. Филиповски	9	100%
З. Божиновска-Лазаревска	9	100%

1.4. Одбор за управување со ризици

Одборот за управување со ризици на Стопанска банка АД - Скопје се состои од 9 членови кои ги именува и/или разрешува Надзорниот одбор (позициите на членовите во Одборот за управување со ризици се утврдени во Статутот на СБ). Со состојба на 31 декември 2023 година, членови на Одборот за управување со ризици на СБ се следните:

1. Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор, претседател;
2. Тони Стојановски - Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор, член;
3. Бојан Стојаноски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор, член;
4. Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор, член;

5. Илиас Пападопулос – Сениор директор за кредитен ризик, член;
6. Мирјана Трајановска – Сениор директор за ликвидност и финансии, член⁴;
7. Владимир Тренески – Сениор директор за корпоративно банкарство, член;
8. Мирко Аврамоски - Директор на Секторот за наплата, член; и
9. Емилија Стојанова - Директор на Секторот за управување со ризици, член.

Членовите на Одборот за управување со ризици, освен условите утврдени со Законот за банки, треба да имаат најмалку три години искуство во областа на финансиите или банкарството. Одговорностите на ОУР се следните:

1. Перманентно следење и оценување на степенот на ризичност на СБ и идентификување на прифатливото ниво на изложеност на ризици со цел минимизирање на загубите како резултат на изложеноста на СБ на ризик;
2. Воспоставување политики за управување со ризици и следење на нивната имплементација;
3. Следење на прописите на Народна банка кои се однесуваат на управувањето со ризици и усогласеноста на работењето на СБ со тие прописи;
4. Оценување на системите на СБ за управување со ризици;
5. Утврдување на краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена СБ;
6. Анализирање на извештаите за изложеност на ризик на СБ подготвени од страна на службите за оценка на ризик на СБ и предлагање стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
7. Следење на ефикасноста на функционирањето на системите за внатрешна контрола за управувањето со ризици;
8. Анализирање на ефектите од управување со ризиците врз перформансите на СБ;
9. Анализирање на ефектите од предложените стратегии за управување со ризиците, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
10. Оценување дали одредувањето на цени за производите и услугите на Банката е во согласност со нивото на превземени ризици и во согласност со деловната политика и развојниот план на Банката;
11. Го информира, најмалку еднаш на секои три месеци, Надзорниот одбор на СБ за промените во ризичните позиции на СБ, промените во стратегиите за управување со ризиците, ефектите од управувањето со ризиците врз

⁴Г-ѓа М. Трајановска е исто така претседател на Надзорниот одбор на клириншката куќа КИБС АД Скопје.

перформансите на СБ, како и за превземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од истите; и

12. Одобрвање на секоја изложеност кон поединечно лице повисока од 10% а до 20% од сопствените средства на СБ.

1.5. Одбор за именување и наградување

Од ноември 2013 година, Одборот за наградување му помага на Надзорниот одбор во спроведувањето на Политиката за наградување на СБ.

Одборот се состои од тројца членови, назначени од страна на Надзорниот одбор, со 1-годишен мандат кој автоматски се обновува за последователни едногодишни мандати, освен ако не е решено поинаку, под услов членот на Одборот сè уште да ги исполнува критериумите за членство во Одборот и да е член на Надзорниот одбор. Мнозинството членови (2) се независни членови, вклучувајќи го и претседателот.

Во текот на 2023 година, немаше промени во составот на Одборот, односно е составен од следниве членови:

- Владимир Филипovski, претседател и независен член.
- Анастасија Лизос, член - претставник на Надзорниот одбор.
- Сашо Ќосев, независен член.

Во текот на 2023 година, Надзорниот одбор одлучи да донесе одлука за проширување на опсегот на постојниот Одбор со вклучување на дополнителни одговорности, односно да се трансформира во Одбор за именување и наградување (ОИН).

Затоа, накратко, ОИН му помага на Надзорниот одбор во обезбедувањето надзор на процесите на номинација, именување, проценка, сукцесија и наградување на клучниот персонал на Банката, во согласност со соодветната регулатива и внатрешните политики на Банката.

Одговорностите на ОИН се регулирани во внатрешните политики на Банката и Правилникот за работење на Одборот, согласно релевантните одредби од Одлуката на Централната банка за правилата за добро корпоративно управување во банките.

Главни активности во 2023

Во текот на 2023 година, Одборот одржа три редовни состаноци, согласно важечкото законодавство и во согласност со Правилникот за работа на Одборот, и донесе одлуки со писмени изјави на две седници.

Согласно Годишниот план за работа, Одборот ги изврши следните главни активности:

- Преглед и одобрување на Извештајот за наградување за 2022 година, вклучувајќи ја и самоевалуацијата на членовите на Одборот и Мислењето на Одборот за управување со ризици во однос на спроведувањето на Политиката за наградување.
- Редовно ги разгледуваше трошоците за персоналот и трендот на доброволно откажување на договорот за работа на вработените во Банката (“turnover trends”), осигурувајќи дека менаџментот умешно управува и ги контролира овие процеси.
- Ја разгледа презентацијата за анализа на излезните прашалници и заклучоците кои произлегуваат од истите.
- Го одобри предлогот за зголемување на платите за вработените во СБ за 2023 година и варијабилниот надоместок за менаџментот на СБ и вработените за резултатите во 2022 година.
- Беше разгледан и дискутиран редовниот годишен Извештај на внатрешна ревизија за спроведувањето на Политиката за наградување.
- Ги разгледа амандманите на Политиката за наградување.
- Ги разгледа новите Правила за работа на Одборот за именување и наградување.
- Ги одобри КПИ на контролните функции и постигнатите резултати.
- Ја разгледа и одобри Листата на преземачи на ризици кои се опфатени со Политиката за наградување.

Заклучок, Одборот за именување и наградување се увери дека сите принципи на Политиката за наградување се почитувани и следени од страна на Банката.

****Повеќе детали за работењето на Одборот се прикажани во Годишниот извештај за работењето на Одборот за именување и наградување во 2023 година, доставен до Надзорниот одбор на СБ.*

1.6. Управен Одбор

Целта на Управниот одбор е да управува и да ја претставува Банката во најдобар интерес на компанијата, со главна цел одржливо долгорочно создавање вредност и земајќи ги предвид интересите на засегнатите страни. Менаџментот управува со Банката и ја спроведува деловната политика, воспоставува и промовира корпоративна култура и вредности, го утврдува прифатливото ниво на ризик, воспоставува и спроведува систем за внатрешна контрола и обезбедува услови за работење на Банката во согласност со прописите.

Состав

Управниот одбор е составен од најмалку двајца а најмногу седум членови. Точниот број на членови на Управниот одбор се определува од Собранието на акционери, согласно утврдениот предлог од Надзорниот одбор, односно се пропишува во Статутот на Банката.

Управниот одбор на Стопанска банка АД - Скопје се состои од четири членови кои ги именува и/или разрешува Надзорниот одбор, со мандат од четири години. Следствено, во текот на 2023 година составот на Управниот одбор беше непроменет, односно се состои од следните членови:

1. Диомидис Николетопулос, Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор;
2. Тони Стојановски, Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор⁵;
3. Милица Чапаровска-Јовановска, Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор, и
4. Бојан Стојаноски, Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор.

Членовите на Управниот одбор на СБ, освен условите утврдени со Законот за банки, имаат солидно искуство во СБ и во банкарскиот сектор на повисоки позиции и стручно познавање на работата и на банкарската регулатива. Тие имаат големо искуство и стручна компетентност, длабоко познавање на работењето на Банката и

⁵ Г-дин Стојановски е член на следниве организации:

- Македонска Берза, Претседател на Одборот на директори на Македонска берза АД Скопје; и
- Банкарска Асоцијација, Заменик Претседател (на доброволна основа).

корпоративната култура, и, како тим, имаат соодветно знаење за управување со Банката.

Управниот одбор е подржан од засилен тим на сениор директори кои се ниво помеѓу Управниот одбор и секојдневното работење и менаџирање на засегнатите области, односно:

- Сениор директор за ликвидност и финансии (Мирјана Трајановска),
- Сениор директор за оперативни активности (Радмила Максимовиќ),
- Сениор директор за корпоративно банкарство (Владо Тренески),
- Сениор директор за продажба и мрежа на филијали (Татјана Калаџиева) и
- Сениор директор за кредитен ризик (Илиас Пападопулос).

Одговорности на Управниот одбор

Одговорностите на Управниот Одбор се следните:

1. Управување со СБ;
2. Претставување на СБ;
3. Извршување на одлуките на Собранието на акционери и Надзорниот одбор на СБ, односно грижа за нивното спроведување;
4. Покренување иницијативи и давање предлози за промовирање на работењето на СБ;
5. Именување и разрешување на лицата со посебни права и одговорности, во согласност со одредбите од Законот за банки и Статутот на СБ;
6. Изготвување на деловна политика и развоен план на СБ;
7. Изготвување на финансиски план / буџет на СБ;
8. Изготвување на Политика за информативна сигурност на СБ;
9. Изготвување на Годишен извештај за работењето на СБ и негово доставување до Надзорниот одбор;
10. Изготвување на Кодекс на етика на Банката;
11. Давање на претходна согласност и доставување на предлози за отпис на побарувања до Надзорниот одбор;
12. Донесување одлука за продажба на побарувања; и
13. Вршење на други активности во согласност со законот, Статутот и актите на СБ.

Самооценување

Врз основа на процесот на самооценување, работењето на Управниот одбор на Стопанска банка, во целина, е оценето со висока оценка (вкупно 4,5 од 5), што укажува дека Одборот работи во согласност со важечкото законодавство и стандардите за корпоративно управување на Групата и ефективно ја исполнува својата улога и должности.

Членовите на Надзорниот одбор, исто така, спроведоа проценка на соодветноста на сите членови поединечно (секој член ги проценува другите членови, вклучувајќи го и Генералниот извршен директор). Сите членови се сметаат за соодветни професионалци со релевантни вештини и професионална експертиза.

Искуство/Мандат: Членовите на УО се со различно искуство како членови на Управниот одбор, односно некои членови се релативно нови (од 2019), а други имаат искуство подолго од една деценија (од 2009). Ваквиот микс се смета за позитивен, комбинација на длабоко познавање на организацијата и свежи гледишта, обезбедувајќи стабилност и предвидливост на врвот.

Одговорности: Областите на одговорност се добро распределени меѓу членовите, покривајќи ги клучните аспекти на банкарското работење. Одредени области како што се управување со ризиците, ликвидност, и банкарство на мало се под директна одговорност на назначен член, со што се промовира особен фокус и експертиза каде што е најпотребно.

Истекување на мандатот: На дел од членовите на УО им истекуваат мандатите во периодот 2024-2026, истакнувајќи ја потребата за сукцесивно планирање. Конзистентноста во раководството е особено важна, но исто така е и можноста да се додаде нова експертиза и гледишта во менаџментот.

Предложени подобрувања: Можните подобрувања може да вклучуваат понатамошно зајакнување на тимот на УО, воведување на поголема застапеност во однос на возраста или полот, и возобновување на мандатите на членовите за да се обезбеди доследност во менаџментот, но и динамичност и приспособливост за промени.

1.7. Кредитни Одбори

Други тела на СБ, утврдени со Статутот, се кредитните одбори со следните структура и овластувања со состојба на 31 декември 2023 година:

1. Извршен корпоративен кредитен одбор (ИККО): се состои од 6 членови и тоа:

- Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор на СБ, претседател
- Јанис Кајулис - Извршен член НБГ Групацијата назначен од Генералниот директор за кредитен ризик на НБГ Групацијата, член
- Тони Стојановски - Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор на СБ, член
- Бојан Стојаноски, Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, член
- Илијас Пападопулос, Сениор директор за кредитен ризик, член,
- Јанис Бормпакис, Претставник на Секторот за меѓународни активности на НБГ, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

ИККО одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице за финансирање во износ од ЕУР 5.000.001 до ЕУР 10.000.000. Сите финансирања што го надминуваат износот од ЕУР 10.000.001 ги одобрува Надзорниот одбор на СБ. ИККО, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки од Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно;

2. Кредитен одбор (КО): се состои од 5 членови и тоа:

- Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор на СБ, претседател
- Бојан Стојаноски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, член

- Тони Стојановски, Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор на СБ, член
- Илијас Пападопулос, Сениор директор за кредитен ризин на СБ, член
- Владимир Тренески – Сениор директор за корпоративно банкарство на СБ, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КО одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ од ЕУР 2.000.001 до ЕУР 5.000.000. КО, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

3. Кредитен одбор за комерцијални клиенти (КОКК): се состои од 5 членови и тоа:

- Бојан Стојаноски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- Тони Стојановски, Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор на СБ, член
- Илијас Пападопулос, Сениор директор за кредитен ризик на СБ, член
- Владимир Тренески – Сениор директор за корпоративно банкарство на СБ, член
- Лидија Руменовска Саздова - Директор на Сектор за изготвување кредитни предлози, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КОКК одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ до ЕУР 2.000.000. КОКК, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

4. Повисок кредитен одбор за мали претпријатија (ПКОМП): се состои од 4 членови и тоа:

- Бојан Стојаноски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор на СБ, член
- Илијас Пападопулос, Сениор директор за кредитен ризик на СБ, член
- Дејан Крстевски - Директор на Сектор за кредитирање на мали претпријатија, член
- Емилија Стојанова Ивановска - Директор на Сектор за управување со ризици, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

ВКОМП одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ од ЕУР 100.001 до ЕУР 500.000 и кон поединечен субјект – физичко лице од ЕУР 100.001. ВКОМП, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки од Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

5. Кредитен одбор за мали претпријатија (КОМП): се состои од 5 членови и тоа:

- Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- Дејан Крстевски - Директор на Сектор за кредитирање на мали претпријатија, член
- Барбара Брезовска Поњавиќ или Драган Михаилов - Директор или Заменик директор на Секторот за управување со производи, член
- Михаела Атанасовска Стоичовска – Директор на Сектор за кредитен ризик, член
- Маја Русовска – Директор на Дирекција за кредитирање на мали претпријатија, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КОМП одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - правно лице во износ до ЕУР 100.000. КОМП, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлуки на Надзорниот одбор или со одобрување на релевантната кредитна политика.

6. Кредитен одбор за население (КОН): се состои од 5 членови и тоа:

- Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор на СБ, претседател
- Барбара Брезовска Поњавиќ или Драган Михаилов - Директор или Заменик директор на Секторот за управување со производи, член
- Михаела Атанасова Стоичовска - Директор на Секторот за управување со кредитен ризик, член
- Татјана Калајџиева – Сениор Директор за продажба и мрежа на филијали, член
- Виолета Затенко - Директор на Дирекцијата за изготвување кредитни предлози за население, член.

Членовите се избрани без ограничување на мандатот.

КОН одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект - физичко лице во износ до ЕУР 100.000. КОН, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност, кога е потребно, со кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно. Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлука на Надзорниот одбор.

Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлуки на Надзорниот одбор или со одобрување на релевантната кредитна политика.

*Кредитните одбори работат во согласност со соодветната кредитна политика усвоена од страна на Надзорниот одбор. Членовите на кредитните одбори се лица со посебни права и одговорности во СБ, или други вработени во СБ, или други лица кои се оценуваат како соодветно компетентни и искусни во односната кредитна област.

2. Информации за начинот на номинирање, именување и разрешување на членови на органите на Банката, вклучувајќи го и Планот за наследување (сукцесија) на Надзорниот одбор

Постапката на номинирање, именување и разрешување на членови на телата на Стопанска банка е регулиран со интерните политики на Банката која ја дополнува процедуралната рамка на корпоративно управување заедно со Политиката и процедурата за проценка на соодветноста, како и Кодексот за корпоративно управување на СБ; а притоа, земајќи ја предвид политиката за корпоративно управување на НБГ Групацијата и релевантните надлежности на Органите на НБГ (како што е Одборот за корпоративно управување и именување, како и Генералниот извршен директор на НБГ).

Политиката се заснова на тековната регулаторна рамка важечка за Банката и е дизајнирана земајќи ги предвид особено одредбите на Законот за банките, Законот за трговски друштва, Одлуката на Народна банка за добро корпоративно управување во банка, како и Насоките на Европскиот банкарски регулатор за проценка на соодветноста на членовите на одборот на директори и носителите на клучните функции и Водичот на Европската централна банка, како и меѓународните најдобри практики. Понатаму, истата ја потврдува клучната улога на Одборот за именување и наградување на СБ (ОИН) во процесот на номинирање на кандидатите во управувачките тела на СБ.

Краток осврт на постапката

Земајќи го предвид горенаведеното објаснето, ОИН ја проценува соодветноста на кандидатите за органите на СБ, во согласност со критериумите предвидени во Политиката и процедурата за проценка на соодветноста и Кодексот за корпоративно управување на банката и во согласност со регулаторната рамка.

ОИН не смее да предлага кандидати кои би можеле да се сметаат за непогодни согласно внатрешните политики на Банката и важечкото законодавство.

ОИН независно носи одлуки за предлозите за кандидати за телата на СБ. Во процесот на идентификување и предлагање на соодветни кандидати, ОИН првенствено се заснова на Таргет Профилот на член на Одборот. Исто така, ОИН ги разгледуваат ставовите и мислењата изразени од клучните засегнати страни и акционерите на Банката.

ОИН ги разгледува, идентификува и проценува потребите на составот на телата на СБ, имајќи ги предвид особено среднорочните стратешки цели, предизвиците, ризиците и соодветната регулаторна рамка за да ги истакне потребните профил/надлежности на новите директори.

Банката го анализира пазарот за потенцијалните кандидати и подготвува краток список на соодветни кандидати. ОИН може да одлучи за разгледување на постојните кандидати.

ОИН ја добива листата на кандидати за секоја слободна позиција составена по горенаведените чекори, придружена со релевантните CV и детали за кандидатите. ОИН со поддршка на Корпоративниот секретар / Кабинетот извршува детална проценка на соодветноста, според одредбите на Политиката и процедурата за проценка на соодветноста.

ОИН го избира најсоодветниот кандидат(и) и го поднесува својот предлог до Надзорниот одбор за одобрување, по консултациите во согласност со управувачката рамка на Банката.

Конечната одлука во врска со изборот на член на Надзорниот одбор се носи од страна на Собранието на акционерите или од самиот Одбор, во зависност од позицијата.

По назначувањето, новиот член на телото на СБ е известен од претседателот на Одборот и е дополнително информиран за условите за неговото назначување. Секретарот ги надгледува и координира сите неопходни дејства во однос на регулаторните барања по изборот на новиот член на Одборот и внатрешните процеси.

Секоја одлука донесена за членови на Надзорен одбор и Управен одбор е предмет на одобрување од страна на Народната банка на Република Северна Македонија во согласност со соодветната регулаторна рамка.

Сукцесијата е суштинска компонента за развојот на секоја корпорација. Планирањето на овој сегмент е алатка за добро управување со организацијата со цел да се обезбеди континуирана ефективна работа преку континуитет на раководството.

Добрата програма за планирање на наследници има за цел да ги идентификува вработените/поединците со висок потенцијал и амбиција, да ги обучува и да обезбеди достапен талент за идни активности.

Банката ја признава важноста на процесот на планирање на наследници за да се обезбеди континуитет во одржливата, високо успешна работа. Постојат одредени позиции во Банката кои се клучни за нејзиниот постојан и иден раст. Затоа, важно е овие позиции да се доделат на соодветно квалификувани и најдобри можни поединци. Критично е ваквите позиции да се пополнат навремено за да се избегне било каков јаз во лидерството.

Во текот на 2023 година, Банката ја усвои политиката за сукцесија врз основа на политиката на НБГ групата, вклучувајќи ја и нејзината адаптација кон моделот и потребите на Банката, како и на домашното законодавство.

Политиката се применува во 2024 година.

3. Организациска структура

Организациската структура на Банката ги следи најдобрите стандарди и барања од корпоративно управување и е создадена со цел да ги оптимизира бизнис процесите како би станале побрзи, поефтини и посигурни за сите инволвирани заинтересирани страни. Според Статутот на СБ, организациската структура на Банката е утврдена со Одлука од страна на Надзорниот одбор, по предлог на менаџментот.

Заклучно со 31.12.2023 година, Банката е организирана во 21 сектори и мрежа од 59 филијали. Покрај затворањето на три филијали (62 заклучно со крајот на 2022), во извештајниот период немаше позначителни структурни промени.

Организациската структура е објавена и редовно се ажурира на веб-страницата на СБ.

- Стопанска Лизинг ДООЕЛ Скопје

Согласно амбициозната деловна стратегија, во 2022 Стопанска банка АД Скопје донесе одлука за основање на небанкарска финансиска институција – давател на финансиски лизинг со што ја збогати понудата на финансиски услуги за клиентите и доби дополнителен извор на приходи.

Имено, согласно Решението на Министерство за финансии бр. 13-11054/2 од 11.2.2022 година, Банката успешно го основа друштвото за финансиски лизинг,

Стопанска Лизинг ДООЕЛ Скопје, во целосна (100%) сопственост на СБ. Друштвото започна со работа на 01 јули, 2022 година.

Работењето на Друштвото го контролира Надзорен одбор составен од четворица членови:

- Тони Стојановски, Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управен одбор на Стопанска банка АД – Скопје - Претседател,
- Милица Чапаровска – Јовановска, Генерален директор за банкарство на мало и член на Управен одбор на Стопанска банка АД – Скопје – член,
- Теодорос Спиropулос, Генерален извршен директор на НБГ Лизинг – член, и
- Евангелија Калупци, Заменик директор на Сектор за меѓународни активности на НБГ Групацијата – член.

Во согласност со Законот за трговски друштва, Надзорниот одбор ја ревидира годишната сметка на Друштвото и другите финансиски извештаи, предлогот за распределба на добивката, го разгледува годишниот извештај во врска со работењето во деловната година и врши други активности согласно закон.

Дополнително, Стопанска Лизинг е управувана од страна на еден управител именуван од страна на Управниот одбор на Стопанска банка АД – Скопје – г-дин Жарко Кржаловски.

4. Кодекс на корпоративно управување

СБ е целосно посветена на обезбедување рамка за корпоративно управување во согласност со законските одредби и меѓународните стандарди.

Следствено, Кодексот за корпоративно управување на СБ е подготвен во согласност со важечките закони како и стандардите за корпоративно управување на Групацијата НБГ и е усвоен од страна на Надзорниот одбор. Структурата на управување, акционерските права, должностите и одговорностите, начинот на работење на органите на Банката и слично, утврдени во Кодексот за корпоративно управување, ги спроведуваат, почитуваат и унапредуваат сите членови на органите на Банката.

Понатаму, како котирано акционерско друштво на Македонска берза, Стопанска банка го применува Кодексот за корпоративно управување за котираните друштва кој беше донесен во октомври 2021 година. За повеќе детали за имплементацијата на овој Кодекс, погледнете ги Прашалниците за самооценување објавени на веб-страницата на СБ.

Како составен дел на овој Извештај, а во однос на член 384-а од Законот за трговските друштва и член 42-а од Правилата за котација на Македонската берза, Управниот одбор потпишува Изјави за спроведување на Кодексот за корпоративно управување на СБ и Изјава за спроведување на Кодексот за корпоративно управување за котираните друштва на Македонската берза. Двете изјави се составен дел на овој Извештај (видете го Додаток 1 подолу).

5. Политика за спречување конфликт на интереси

Политиката за разрешување конфликти се утврдува во согласност со Законот за банки и Статутот на СБ и истата предвидува лицата со посебни права и обврски да дадат писмена изјава за постоењето, доколку има, на конфликт на нивните лични интереси со интересите на СБ, на секои шест месеци. Личните интереси исто така вклучуваат и интереси со поврзани лица со тие лица, според одредбите во Законот за банки. Конфликт помеѓу личните и интересите на Банката постои во услови кога финансиските или од друг вид дејност или фамилијарните интереси на личноста се доведуваат во прашање при донесувањето одлуки, склучувањето договори, или извршувањето други деловни активности. Финансиските, деловните и фамилијарните интереси претпоставуваат генерирање монетарни или друг вид бенефити, директно или индиректно, од страна на тие лица. Истите не присуствуваат на дискусиите при усвојувањето на одлуките, склучувањето на договорите, или извршувањето други деловни активности доколку нивната објективност е доведена во прашање поради постоење на конфликт помеѓу нивните лични интереси и интересите на СБ. Изјава за постоење на конфликт на интереси исто така се дава пред состанок за дискутирање или одобрување одлуки, склучување договори, или извршување друга деловна активност. Писмената изјава се доставува до Надзорниот одбор и Управниот одбор на СБ, со наведување на причините поради кои постои конфликт на интереси помеѓу личните и интересите на СБ.

Во текот на 2023 година нема пријавено судир на интереси од членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор или од кој било друг член на органите на СБ.

6. Надворешни услуги

Надзорниот одбор на Стопанска банка ја усвојува Политиката за надворешни услуги што е усогласена со стандардите на НБГ Групацијата и националното законодавство, вклучувајќи ги и релевантните подзаконски акти на Народната банка на Република Северна Македонија.

Во согласност со Политиката за надворешни услуги, Одборот за управување со ризици го разгледа списокот на надворешни услуги и ги утврди критичните / важните

функции кои се од надворешен субјект и за кои се презема посебна грижа. Поточно, следниве услуги се утврдени како критични / важни функции:

- ИТ услуги (Хостинг, одржување и оперативна поддршка на основниот систем T24, SAP, SWIFT, системи за управување со картички и други системи на СБ, развој на софтвер во SAP и развој на софтвер во T24);
- Транспорт на пари;
- Картични услуги (центар за обработка на картички, процесор за е-трговија, персонализирање на картички, back-up пристап, итн.);
- Активности за рана наплата на побарувања од население; и
- Спроведување на правни постапки за наплата на долговите пред надлежните органи.

7. Спроведување на Политиката за наградување во 2023 година

Пристапот за наградување на СБ е директен, ефективен, и основан на придонес (меритократија), додека истовремено е во целосна согласност со законските барања и принципите на Политиката за наградување. Наградувањето првенствено се состои од фиксна компонента; променливиот дел е значително помал дел од вкупниот надоместок и се одобрува како награда за индивидуалниот придонес во одличните севкупни резултати и управување на Банката.

Фиксниот надоместок се состои од конкурентна основна бруто-плата исплатена на месечно ниво, што обезбедува сигурност и предвидливост на сите вработени во СБ. При утврдување на висината на фиксното наградување, Банката има одредени клучни показатели за успешност за секоја позиција што зема предвид различни финансиски и нефинансиски параметри. Тоа првенствено го одразува соодветното професионално искуство и организациската одговорност на персоналот. Фиксниот надоместок се проценува и утврдува и во релација со банкарскиот пазар со цел да се постават платите на конкурентни нивоа.

Варијабилниот надоместок е помал дел од вкупниот надоместок на менаџментот и вработените во СБ (14%). Уште поважно, Банката има јасно дефинирани кредитни политики и апетит за ризик (одобрени на највисоки нивоа: Групацијата НБГ и Надзорниот одбор на Банката). Дополнително, сите кредитни ризици се преземаат на ниво на одбори, т.е. не се носат кредитни одлуки од еден вработен. Затоа, преземањето ризик на индивидуално ниво е минимизирано и вработените во строги политики. Дополнително, кога се исплаќа варијабилен надоместок, Политиката за наградување пропишува дека наградувањето не се одредува врз основа на

автоматска процедура („формулаичен пристап“), туку треба да ги земе предвид перформансите на вработениот, засегнатата единица и вкупните резултати на Банката. Не е дозволено гарантирано варијабилно наградување, т.е. варијабилниот надоместок зависи од севкупниот успех на Банката и обично се одобрува само откако ќе се потврдат резултатите на крајот на годината, така што го зема предвид целокупниот успех и стабилност на Банката пред да одобри награди за менаџментот и неговите вработени.

Поради цврстото придржување на Банката до Етичкиот кодекс и целосното усогласување со законодавството и внатрешната политика, секој неуспех на вработениот да се придржува кон внатрешните акти односно етичкиот кодекс на Банката не може да се надомести со добро финансиско работење.

Во однос на контролните функции, Надзорниот одбор преку Политиката за наградување и клучните индикатори за работење го утврди начинот на наградување на оваа категорија на вработени, кој не зависи од активностите и работењето на единиците кои се предмет на нивна контрола.

Последниот преглед и изменување на Политиката за наградување го направи Собранието на акционери на 30.5.2023.

Нема никакви суштински измени во пристапот на наградување во Банката во текот на 2023 година. Во 2023 година не се плаќа надоместок во акции или други права што даваат право на стекнување на акции на СВ.

Во согласност со Законот за трговски друштва и правилата од Одлуката за добро корпоративно управување, подолу е наведено наградувањето во Стопанска банка согласно регулаторните барања.

- Надзорен одбор

Членовите на Надзорниот одбор се компензираат само со фиксен надомест, одобрен од Собранието на акционери.

а) Претставници на акционерите

Во согласност со Одлуката на Управниот Одбор на НБГ, сите службеници од НБГ С.А. Атина кои учествуваат во Надзорниот Одбор на СВ како претставници на акционерите *не добиваат* “надоместок за членство”. Информациите за наградувањето што го добиваат како вработени во НБГ С.А. Атина се сметаат за доверливи и не може да се објавуваат.

Г-динот Стратопулос и Г-динот Лизос, претставници на акционерите во Надзорен одбор кои веќе не се вработени во НБГ Групацијата, добиваат надоместок за нивната работа на ист начин како што е подолу опишано за независните членови.

b) Независни членови

Независните членови имаат право на надомест во нето износ од ЕУР 400 на месечна основа за нивно учество во Надзорниот одбор и нето износ од ЕУР 100 (за претседателот) и нето износ од ЕУР 50 (за членовите) по седница за нивно учество во Одборот за наградување. Проф. Филиповски добива надоместок од ЕУР 100 нето износ на месечна основа за неговото учество во Одборот за ревизија.⁶

- Управен одбор

Во 2023 година, вкупен бруто износ од МКД 31.896.665 (фиксен износ од МКД 25.911.832 и варијабилен износ од МКД 5.984.833) е исплатен на 4-те членови на Управниот одбор.

Наградување на членовите на Управен одбор, индивидуален приказ, 2023, бруто износ во МКД

#	Фиксен износ		Варијабилен износ		Вкупно наградување	
1	MKD	8,558,376	MKD	2,277,202	MKD	10,835,578
2	MKD	5,778,614	MKD	1,122,139	MKD	6,900,753
3	MKD	5,787,420	MKD	1,292,746	MKD	7,080,166
4	MKD	5,787,422	MKD	1,292,746	MKD	7,080,168
УО, вкупен износ	MKD	25,911,832	MKD	5,984,833	MKD	31,896,665

- Вработени со материјално влијание врз ризичниот профил и профитабилноста на Банката

⁶ Врз основа на плата и надоместоци од плата како вработени на Економскиот факултет во рамки на универзитетот Кирил и Методиј – Скопје:

- Проф. Филиповски примил бруто износ од МКД 1.558.194 (годишно) додека пак
- Проф. Ќосев примил бруто износ од МКД 1.489.253 (годишно).

Вработените кои потпаѓаат во оваа категорија се определуваат во Политиката за наградување на СБ. Оваа категорија го вклучува менаџментот кој е одговорен за материјални бизнис делови, управување со ризици и контролните функции во Стопанска банка АД – Скопје. Вкупно 26 вработени се вклучени во оваа група.

Вкупен бруто износ од МКД 71.376.364 (фиксен износ од МКД 62.307.054 и варијабилен износ од МКД 9.069.310) беше исплатен на вработените со материјално влијание врз ризичниот профил и профтабилноста на Банката.

- **Други лица со посебни права и одговорности**

Други лица со посебни права и одговорности се сметаат секторските директори, замениците секторски директори и директорите за специфични прашања кои не се опфатени во претходната категорија. 11 вработени се вклучени во оваа група.

Вкупен бруто износ од МКД 25.182.398 (фиксен износ од МКД 22.600.957 и варијабилен износ од МКД 2.581.441) беше исплатен на другите лица со посебни права и одговорности.

* На крајот од 2023 година, вкупната кредитна изложеност кон лицата со посебни права и одговорности изнесува МКД 77,818 илјади што претставува 0.42% од сопствените средства на Банката (значително под регулаторниот лимит од 3% од сопствените средства на Банката по лице со посебни права и одговорности и лицата поврзани со него).

8. Систем на внатрешни контроли (во однос на постапката на подготовка на финансиски извештаи)

СБ воспоставува, развива и одржува робустен Систем за внатрешна контрола (СВК) за да се обезбеди точноста и веродостојноста на финансиските извештаи на Банката. Овој систем е дизајниран да ги следи изготвувањето и известувањето на финансиските податоци, заштитувајќи се од грешки и обезбедувајќи усогласеност со важечките финансиски регулативи и стандарди.

Основањето на СВК е изграден врз основа на развиената култура на интегритет во Банката, која ја поттикнува и спроведува Управниот одбор, Одборот за ревизија и Надзорниот одбор. Строгите политики, интегрирајќи ги најдобрите практики, јасно ги дефинираат улогите на сите тела и вработени во ефикасното исполнување на нивните улоги. Специфичните контролни активности вклучуваат темелни прегледи на финансиските извештаи, процесите на усогласување и спроведувањето на сегрегацијата на должностите.

СВК гарантира дека релевантните финансиски информации навремено и точно се соопштуваат на сите учесници, како витална транспарентност за одржување на довербата и овозможување на информирано донесување одлуки.

Од аспект на корпоративно управување, финансиските извештаи се подготвени од управата на Банката, која е одговорна за осигурување дека финансиските извештаи се подготвени по важечките регулативи и финансиски стандарди. Извештаите се ревидирани од независни надворешни ревизори кои издаваат свое мислење дали финансиските извештаи се точни и фер ги претставуваат во сите материјални аспекти финансиската позиција на Банката. Целиот процес е под надзор на Одборот за ревизија, Надзорниот одбор, и конечно, Собранието на акционерите.

Во текот на 2023 година, согласно горенаведеното, надворешното ревизорско друштво Грант Торнтон, издаде чисто мислење за финансиските извештаи на Стопанска банка и ревизорските финансиски извештаи беа одобрени од страна на Собранието на акционерите. Дополнително, надворешното ревизорско друштво *PricewaterhouseCoopers Revizija DOO Skopje* ги ревидираше финансиските извештаи согласно IFRS стандардите и издаде чисто мислење дека истите се подготвени согласно важечкото законодавство и меѓународните стандарди.

Дополнително, во јули 2023 година, Одборот за ревизија донесе одлука за одобрување на дополнителни услуги (“non-assurance”) од страна на екстерното ревизорско друштво PwC со цел да ја оцени усогласеноста на Банката со законите за спречување перење пари, по барање на кореспондентска банка со која СБ соработува. Притоа, Одборот обезбеди дека сите критериуми се почитувани при склучувањето на дополнителниот договор.

Овој ригорозен систем за внатрешна контрола обезбедува дека Банката ги подготвува финансиските извештаи кои не се само изготвени во согласност со законите и сметководствените стандарди, туку и вистински и фер приказ на финансиска позиција и работење на Банката.

9. ESG (Еколошки, социјални, управувачки) прашања, вклучително и резиме на односот со засегнатите страни

ESG рамката ја користат инвеститорите, претпријатијата и регулаторните тела за проценка на степенот до кој организацијата управува со нефинансиските ризици и

можности поврзани со одржливите еколошки практики, општествената одговорност и управувачките прашања.

- **Климатски и еколошки елементи**

Во текот на 2023 година Банката продолжи со натамошно подобрување на својата стратегија и продлабочување на интеграцијата на аспектите на ESG, преку имплементација на климатските и еколошките елементи.

За цел на управување со еколошкиот и социјалниот ризик, во рамките на интерната процедура, Банката има усвоено пристап на оцена на животната средина, управување со ризик и мониторинг. За финансирање на под-проекти во согласност со договорот со ЕБОР, Банката има вклучено еколошки и социјални ризици. Со цел да се усогласат со барањата од договорот со ЕБОР, банките распределија соодветни ресурси за управување, кадар за спроведување на соодветни анализи и мониторинг на животната и социјалната средина. Со тоа, Банката врши проценка и управува со еколошките и социјалните ризици и влијанија кои произлегуваат од финансирањето на под-проекти во согласност со договорот со ЕБОР, со поддршка од тим на експерти обезбедени од ЕБОР.

Механизмот на проценка и мониторинг на еколошки и социјални ризици вклучува:

- Скрининг на сите клиенти/под-проекти според Листата за еколошки и социјални исклучувања на ЕБОР;
- Категоризирање на еколошкиот и социјалниот ризик на предложените под-проекти (низок/среден/висок) во согласност со Списокот за категоризација на еколошки и социјален ризик на ЕБОР;

Дополнително, Банката имплементираше иницијатива за ESG известување преку вклучување на информации поврзани со климатскиот аспект и животната средина (C&E) на кредитното портфолио. Во таа насока, извршен е детален скрининг на обезбедувањето и прибирање податоци и анализа во однос на физичките ризици.

- **Општествена корпоративна одговорност**

Повеќе од 80 години, Стопанска банка е една од најактивните социјално одговорни претпријатија во земјата, претставувајќи нераскинлив дел од севкупниот развој на државата. Со поддршка на одржливи проекти за промовирање на културата, образованието, спортот и здравјето, Банката е вклучена во речиси секоја сфера на општествениот живот.

Во оваа насока, главните активности на КОО беа насочени кон следново:

- Донацијата за Црвениот крст за земјотресот кој ги погоди регионите во Турција и Сирија.
- Донации во јавното здравство (медицинска опрема за Институтот за спортска медицина, Медицински факултет, Скопје; Донација на специјален мебел за 2-те најголеми болници обгуп за грижа на родените бебиња).
- Поддршка на важни културни настани (Спонзорство на "Карневалот во Струмица" 2023, Спонзорство на "Охридско лето" 2023, Спонзорство на "Галичка свадба" 2023).
- Главен спонзор на скопскиот триатлон 2023 преку Стопанска лизинг
- Спонзорство за Економски факултет Скопје при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" – Скопје
- Спонзорство на Стопанската комора на Северна Македонија
- Спонзорство на Северозападната стопанска комора на Северна Македонија
- Годишно спонзорство на Македонскиот олимписки комитет
- Донација од масовниот настан "Вози право, вози здраво" за изградба на нов детски велосипедски парк во рамките на еден од најголемите градски паркови - Park Saraj
- Проектот кој го повторуваме секоја година со 70 нови засадени зимзелени дрва - набавка на големи садници на природни божиќни елки за гранките и нивно садење во природата по новогодишните празници.
- Продолжување на зелениот проект "Зелен ѕид" со садење на дополнителни 400 повеќегодишни дрва низ градот Скопје во тесна соработка со градската администрација со цел да се обезбеди неопходна грижа за дрвјата.
- Поддршка на годишните настани на Македонската берза и Здружението на внатрешни ревизори.

Како заклучок, стратегијата за ООП на Банката во 2023 година е да продолжи да има значајна улога во заедницата од каде што потекнува и функционира и постојано да ја проширува поддршката на проектите од различни сегменти и дејности, со фокус на селектирани области кои традиционално ги поддржува Банката. Сите овие активности значително додаваат на брендот и на репутацијата на компанијата како општествено одговорна институција.

Банката ќе продолжи и во следните години да ги препознава и поддржува проектите кои се од интерес на пошироката популација.

- Родова еднаквост и инклузивност

Моделот на управување и работење на Стопанска банка АД – Скопје се заснова пред се на разновидност на таленти кои ги имаат потребните вештини, искуство и корпоративна култура да одговорат на предизвиците на банкарското работење и потребите на клиентите и сите засегнати страни на Банката.

Преку различни програми и активности, Банката континуирано поттикнува инклузивна работна средина каде што секој вработен добива еднаква шанса за напредок и реализација на сопствениот потенцијал, без дискриминација по било кој основ. Ваквите принципи постојано Банката наоѓа начини како да ги инкорпорира и унапреди во сите процеси, вклучително и во регрутирањето, обучувањето, развојот и задржувањето на вработените.

Во оваа насока, од аспект на родова еднаквост и инклузивност, Банката има добро балансирана родова структура на **сите нивоа**. Било каков „дисбаланс“ на одредено ниво, вклучително и во телата на Банката, се должи на конкретните околности (постоечки кадар, достапни кандидати за нови работни места, потребите на Банката, итн.), регулаторните барања и посветеноста кон унапредување на најдобрите таленти во дадениот период без разлика на родова или друг вид припадност.

Следствено, на ниво на цела Банка, односно од вкупниот број на вработени во Стопанска банка АД – Скопје заклучно со 31.12.2023 година:

- од вкупно 941 вработени, 305 се мажи (32%), и 636 се жени (68%).

Иста родова структура има Банката и во однос на лицата со посебни права и одговорности (т.н. senior management) исклучувајќи ги доленаведените тела, односно:

- 20 директори/заменици директори на сектори се жени (63%),
- 12 директори/заменици директори на сектори се мажи (37%).

Во однос на телата на Банката, односно во контекст на препораката од ККУ за котирали друштва на Македонска берза за родова еднаквост до 2025 година, со која се промовира најмалку 30% жени во телата на котираните друштва, во 2023 година Банката ја има следната ситуација:

Одбор	Вкупно членови	Членови – жени	%	Мерки за имплементирање на препораката за родова застапеност
Надзорен одбор	7	1	15%	Самооценувањето на Банката констатира дека 15% од членовите на Одборот се жени (1/7), повеќето се со финансиско образование и повеќето членови се родени помеѓу 1963 - 1976 година – донесен е заклучок дека СБ треба да се стреми да го диверзификува составот на Одборот во однос на полот, возраста и вештините при идните назначувања.
Одбор за ревизија	5	2	40%	Препораката се почитува. Банката ќе настојува да го задржи и унапреди доколку е можно постојниот родов баланс.
Одбор за именување и наградување	3	-	0%	Членовите на Одборот се определени согласно Статутот на СБ и важечкото законодавство налага дека мнозинство од членовите се независни членови, претставници на Надзорниот одбор со специфично искуство и вештини.

				Следствено, составот и миксот во Надзорниот одбор се рефлектира во останатите одбори.
Одбор за управување со ризици	9	3	33%	Препораката се почитува. Банката ќе настојува да го задржи и унапреди доколку е можно постојниот родов баланс.
Управен одбор	4	1	25%	Препораката се почитува. Не се предвидуваат дополнителни / посебни активности.

- Резиме на соработка на Банката со засегнати страни

Како една од најголемите организации во земјата, Стопанска банка АД - Скопје го признава влијанието што го има врз голем број на засегнати страни - акционерите на Банката, вработените, клиентите, депонентите, релевантните регулатори, како и генералното население чии животи неизбежно се афектуирани од работењето на Банката.

Во оваа насока, во изминатата година Банката продолжи да ја приоритизира соработката со сите засегнати страни со цел да изгради уште посилни односи и да промовира заеднички успех и благосостојба за сите.

- Почнувајќи од акционерите, како сопственици на Банката, Банката имаше континуирана и активна комуникација со инвеститорската јавност во текот на целата 2023 година. Особено, треба да се нагласи континуираното обезбедување на законски и секаков друг вид поддршка за обезбедување соодветни канали и форум за решавање на секое прашање што акционерите го имаат во однос на нивните барања до органите на Банката и Собранието на акционерите.
- Вработените во Банката претставуваат едни од најважните засегнати страни и Банката постојано инвестира во развојната кариера на вработените и нивното наградување. Покрај тоа, Банката го признава значењето на своите вработени за успешно и одговорно спроведување на нејзиниот амбициозен Бизнис план.

Во 2023 година, напорите беа фокусирани на подобрување на нивото на надомест, воведување на различни немонетарни бенефиции, зголемување на внатрешната мобилност, зајакнување на обуките и многу напори инвестирани во целокупното зајакнување на корпоративната култура, еднаков и фер третман итн.

- Клиентите остануваат главен фокус на банката и Банката продолжува да се фокусира на обезбедување на висококвалитетни услуги и производи кои ги задоволуваат нивните специфични потреби.
- Банката, водена од принципот на целосно усогласување на своето работење со законите и етичките стандарди, исто така ги цени и промовира професионалните односи со регулаторите и продолжува тесно и транспарентно да соработува со институциите и да работи на спроведување и прифаќање на сите регулаторни барања. Проактивно се ангажира со регулаторните тела за да обезбеди темелно разбирање на новите опширни регулативи и континуирано презема голем број чекори за соодветно прилагодување на активностите на Банката кон честите промени на регулаторната рамка.

Севкупно, соработката на Банката со сите засегнати страни е важен дел од севкупниот успех постигнат во 2023 година. Стопанска банка АД - Скопје останува посветена на градење силни односи со сите засегнати страни, со една цел - дека успехот на Банката е успехот на цела заедница.

Прилог 1

ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ

со Кодексот за корпоративно управување на Стопанска банка АД - Скопје

Согласно член 384-а од Законот за трговските друштва, Управниот одбор на Стопанска банка АД – Скопје (во натамошниот текст: СБ) го потврдува следното:

СБ ги применува принципите и е во согласност во сите материјални аспекти со Кодексот за корпоративно управување на СБ во 2023 година.

Кодексот за корпоративно управување на СБ е подготвен во согласност со важечкото законодавство и стандардите за корпоративно управување на НБГ Групацијата. Кодексот има за цел да обезбеди јасен опис на системот на корпоративно управување во Банката, правата и одговорностите на нејзините тела, улогата на контролните функции итн., како и да ги поддржува интересите на Банката на долгорочна основа во корист на депонентите и клиентите, акционерите, вработените и сите други засегнати страни. Кодексот промовира континуитет, конзистентност и ефективност на начинот на кој Банката е надгледувана и управувана и претставува основен документ за добро управување во насока на поддршка и унапредување на деловниот интерес и репутацијата на Банката.

Кодексот за корпоративно управување на Стопанска банка АД – Скопје е достапен на веб-страницата на Банката.

УПРАВЕН ОДБОР

Диомидис Николетопулос

Генерален извршен директор и
Претседател на Управен одбор

Тони Стојановски

Генерален директор за корпоративно банкарство
и член на Управен одбор

Милица Чапаровска - Јовановска

Генерален директор за банкарство на мало
и член на Управен одбор

Бојан Стојановски

Генерален директор за управување со ризици
и член на Управен одбор

Во согласност со член 42-а од Правилата за котација на Македонската берза АД – Скопје, Управниот одбор на Стопанска банка АД – Скопје (во понатамошен текст: СБ), ја издава следната:

ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ

со Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котирани на Македонска берза АД – Скопје

Ние, членовите на Управниот одбор на Стопанска банка АД – Скопје, изјавуваме дека СБ во своето работење го применува Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котирани на Македонска берза АД Скопје, објавен на интернет страната на Берзата www.mse.mk.

СБ ги применува принципите и најдобрите практики на корпоративното управување предвидени во Кодексот според пристапот „примени или појасни зошто не се применил“, преку пополнување на Прашалници чија форма и содржина е пропишана со Кодексот.

Со оваа Изјава потврдуваме дека Прашалниците се објавени на СЕИ-НЕТ и на интернет страницата на СБ и дека одговорите во истите се точни и вистинити и веродостојно ја отсликуваат примената на принципите и најдобрите практики на корпоративното управување од страна на СБ пропишани со Кодексот за корпоративно управување.

УПРАВЕН ОДБОР

Диомидис Николетопулос

Генерален извршен директор и
Претседател на Управен одбор

Тони Стојановски

Генерален директор за корпоративно банкарство
и член на Управен одбор

Милица Чапаровска - Јовановска

Генерален директор за банкарство на мало
и член на Управен одбор

Бојан Стојаноски

Генерален директор за управување со ризици
и член на Управен одбор

СТОПАНСКА БАНКА АД - СКОПЈЕ

11 ОКТОМВРИ, 1000 СКОПЈЕ

телефон: +389 (0)2 3295-295

E-mail: **sbank@stb.com.mk**

<http://www.stb.com.mk>